

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA SE SPECIALIZACÍ
ČEŠTINA PRO CIZINCE
OBOROVÝ TEST

1. RESUMÉ

JMÉNO A PŘÍJMENÍ

STÁT

HODNOCENÍ

1) Na základě přečteného textu napište jeho resumé:

Zdeněk Jirotka – O kanárkovi

Já jsem kdysi – jako student – bydlel v Hradci Králové u paní Gabrielové. To byla taková drobná, milá stařenka se stříbrnými vlásky, čist'ounká a úhledná, a ráda se smála. Měla dceru, slečnu Marii, která s ní žila, a kanárka, kterému říkali Žužík.

Paní Gabrielová pronajímala pokoj studentům, bydlili jsme tam tři a paní Gabrielová nám taky vařila. Vařila výborně a nevím, jak to dokázala z těch směšných částek, které jsme jí platili.

Ale já chci vyprávět o kanárkovi. Žužík si mě, z neznámého důvodu a bez mého přičinění, oblíbil. Paní Gabrielová ho občas, když byla zavřená okna, pouštivala z klece a on si poletoval po kuchyni. Jednou jsme seděli u oběda a kanárek přiletěl a sedl si mi na temeno hlavy. Všichni užasli, a já – pochopitelně – taky. A tak jsem jedl s kanárem na hlavě, ale moc jsem hlavou nehýbal, aby neuletěl. Když už to trvalo delší dobu, sklonil jsem se nad talířem, ale Žužík neuletěl; zatřepetal křídélky, aby neztratil rovnováhu, ale nehnul se. Tak jsem si na hlavu sáhl, vzal jsem kanára do dlaně a zahodil ho do vzduchu, jako že už ho nechci. On jásavě zacvrlikal, obletěl dvakrát kuchyni a sedl si mi do vlasů zas. Já jsem ho chytl druhou rukou a zase jsem ho zahodil, on zase přiletěl, a tak jsme si k úžasu všech hráli. Od té doby jsem si s ním mohl dělat, co jsem chtěl. V pátek jsme měli vždycky k obědu buchty a ty jsme jedli doslova spolu. Seděl na buchtě, kterou jsem držel v ruce, zobal a já jsem ho vždycky čelem odtlačil, aby mi dal kousnout. Dával jsem si ho do kapsy nebo jsem ho jemně válel po ubrusu, tak jako když se válejí šišky a on při tom tak jásavě křičel, že bylo patrné, že se mu to líbí.

Dcera paní Gabrielové, slečna Marie, začala trošičku žárlit, a právem. Říkala: to je zvláštní, já mu tolik čistím klec a sháním mrkvičku, oříšky a všechny ty dobroty, které kanárci rádi, a ode mne se nedá chytit a vy si s ním můžete dělat takovýhle cirkus, to je nevděčnost. A dost ji to mrzelo.

Jednou jsem se vrátil ze školy a našel jsem obě dámy uplakané a zoufalé – Žužík jim ulít. Nezavřely dveře do pokoje, tam bylo otevřené okno a kanár uletěl. Přes ulici, proti oknu, byly Žižkovy sady, to je takový pěkný park v Hradci Králové, dost rozlehlý, takže hledat tam kanárka není jen tak. Mimoto když jsem se vrátil domů, byl už Žužík pryč asi dvě hodiny. Paní Gabrielová a její dcera se ho snažily přilákat tím, že na otevřené okno postavily klec s různými pochoutkami s otevřenými dvířky, ale bylo to marné. A tak už měly jedinou naději, že bych ho mohl přilákat já.

Nerad jsem viděl jejich slzy, a tak jsem trochu ukvapeně prohlásil, že – samozřejmě – kanárka najdu a přinesu, to je přece maličkost, že ano?

Šel jsem do parku a hlavou mi táhly myšlenky na to, co jsem o podobných případech slyšel nebo četl: že kanárek, který vyletí oknem, ztrácí orientaci a netrefí už zpátky; že ostatní ptáci začnou na nezvyklého druha útočit, a byl jsem si téměř jist, že Žužík by se neuměl – třeba s vrabcem – prát; myslil jsem i na to, že možná poprvé, a taky naposled, v životě zblízka uviděl kočku.

Já vám nikdy nezapomenu na to, jak jsem chodil parkem, pískal jsem takovou triolu, kterou jsem Žužíka vždycky lákal, a jak zoufale jsem si přál, abych ho našel. Představoval jsem si svůj vítězný návrat domů a předstíranou ležérnost, s níž bych odmítal obdiv nad tím, že se mi to povedlo, radost staré paní i slečny Marie. S tím vším jsou pro mne ty sady spojeny do dneška.

Jenže naděje se menšila a rozplývala, chodil jsem tam marně už asi hodinu, ale nechtěl jsem se vzdát a vrátit se domů. Nevěděl jsem, co mám dělat. A najednou jsem koutkem oka zahlédl takovou žlutou šmouhu a už jsem měl Žužíka na hlavě.

Kdyby to bylo doma, v klidu, byl bych si pro něj klidně sáhl, ale takhle jsem myslil na to, že je třeba k smrti vyděšen, a nechtěl jsem riskovat, aby mi třeba zase uletěl. Tak jsem si ho nechal na hlavě a šel jsem domů. Totiž, já říkám šel, ale to byste museli vidět. Šoural jsem se, jako kdybych měl na hlavě sklenici s vodou, a myslím, že jsem vypadal jako člověk raněný mrtvicí, bál jsem se hnout hlavou, a když jsem z okna bytu zaslechl tlumený jásavý pokřik, ani jsem se nepodíval. Dorazil jsem domů jako toporný panák, ale přinesl jsem Žužíka.

Na začátku příběhu byla zmínka o tom, že stará paní Gabrielová znamenitě vařila. Vždycky dobře vařila. Ale jakou mi tenkrát udělala večeři, to se vymyká všem představám.

2. CVIČENÍ GRAMATICKÁ A LEXIKÁLNÍ

JMÉNO A PŘÍJMENÍ

STÁT

HODNOCENÍ

1) Změňte vid slovesa:

např.: *Začíná číst.* *Začne číst.*

Když zvedl hlavu, viděl její tvář.

Rostliny bez vody uschnou.

Vřele nám to doporučovali.

Pronajala jsem si byt.

Kdo uteče, vyhraje.

Užasla nad tou krásou.

Popřela, že ho viděla.

Styděli se za to.

Čekejte na nás tady.

2) Utvořte II. stupeň přídavných jmen a příslovcí:

blízký sladký

dlouho blízko

hluboko sympatický

málo dlouhý

malý hodně

tichý hezký

3) Výrazy v závorkách dejte do vhodných pádů (předložkových nebo bezpředložkových):

„(Vaše žádost – pl.) nemůžeme vyhovět,“ sdělil (žadatel – pl.) (mluvčí) (ministerstvo školství).

(Zoologická zahrada) jsem viděl (moje vnouče – pl.) (dvě – lvíče), (tygr), několik (medvědů) a (řada) (jiné mládě).

Řekni (tvá dcera), kolik jsi napsal (stránka) (chov) (kráva, býk, tele), tedy (hovězí dobytek).

Pojedeme (Mánes – most) (metro), potom půjdeme (Jirásek – sad), (Erben – ulice), až dojdeme (Masaryk – náměstí) a tam navštívíme (sestřenice – manžel).

Pavel stál (les) (pomalá řeka a zamrzlý rybník), pozoroval (bílá labuť – pl.) plující (řeka) (vesnice) a potom obrátil (jeho modré oko – pl.) (dítě), které bruslily (rybník).

4) Napište správné tvary číslovek a popřípadě podstatných jmen:

Četl pohádky 1000 a 1 (noc)

Z 896 zájemců o práci vybrali

248 (člověk)

Koupila 7 (ponožka), 9 (tričko),

6 (rukavice), 9 (bota)

Zajímá nás období vlády (Karel IV.)

Narodil se 31. 12. 1896

v 11:45 hod., tedy v 2. polovině

19. století.

Je spokojený (málo)

Počítáme se 2 352 433 251 Kč.

5) **Doplňte předpony sloves:**

Penízeložila do obálky alepila ji.

.....klonil hlavu, ale hned ji zasepřimil.

Důkladně všechnomyslíme a potomhodneme.

Nežběhl na zastávku, autobus mujel, protohodil zlostně hlavou azlobeněcházel po refýži.

Ivanstoupil na rozhlednu,hlédl se po kraji ahlédl až k městu.

.....kouříš 500 Kč za měsíc, ale nikdy cigaretu ne.....kouříš.

Knihapadla na zem nebopadla za skříň.

6) **Vytvořte zdvojněliny:**

květ doupe
.....

ucho ostrov
.....

houska kruh
.....

7) **Nepřímou řeč nahrad'te přímou:**

Prosil Vojtěcha, aby mu pomohl.
.....

Zeptal se Lukáše, jestli neví, kdy přijde.
.....

8) **Přímou řeč nahrad'te nepřímou:**

Řekl: „Už jsi to pochopil, Ivane?“
.....

„Prosím vás,“ zastavil mě nějaký turista, „řekněte mi, jak se dostanu na Petrov.“
.....
.....

9) **Sestavte větu z uvedených slov (použijte všechna slova):**

čas – mít – budu – pokud, podívala – tak – na – zajímavý – se – ten – film – ráda – bych – španělský, kavárně – o – v – minulý – Novou – zámecké – jste – týden – se – bavili – paní – kterém – s.

.....
.....

10) Doplňte vhodné spojovací výrazy:

Trvalo dlouho, to pochopil.

Nemluv na mne, alespoň to dočtu.

Říkal, tam nebyl, nebyla to pravda.

Odešel, by zaplatil.

..... bude neděle, nebudeš muset brzy vstávat.

11) Převeďte do podmiňovacího způsobu přítomného:

Projdeme se po parku.

Najíš se a půjdeš.

12) Užijte ve větách tři české idiomy a vysvětlete, co znamenají:

.....
.....
.....

13) K podtrženým slovům uveďte slova protikladná (Pište celé věty!):

hustý les

zvedl oči

ostrý nůž

tučné maso

povolný otec

zpomalit jízdu

Tu školu zrušili.

Čekám odborné vysvětlení.

Zacházel s ním jemně.

Papoušek slétl dolů.

Zatloukl hřebík do zdi.

Přišel domů až za úsvitu.

14) K podtrženým slovům uveďte slova souznačná (Pište celé věty!):

Vysvětlím vám to.

Na tom snímku vzadu je děda.

Občas ho vídám.

To jídlo bylo velmi syté.

Nabyl rovnováhy.

Jaké máte zájmy?

Jeho bázeň neměla hranice.

Řekl: ano. (uveďte 3 synonyma)

15) Podtržená slova nahrad'te vhodnějšími:

udělat svetr velký dojem

udělat most velký básník

udělat buchtý velký vítr

udělat matematický příklad malý motýl

je mráz pes dělá haf

16) Vytvořte alespoň dvě věty, ve kterých bude uvedených slov užito v různých významech:

ucho

.....

koruna

.....

sytý

.....

17) Vysvětlete rozdíl mezi slovy a užiňte je ve větách:

cukrárna – cukrářka – cukrovka – cukřenka

.....
.....
.....
.....

uvaděč – úvodník

.....
.....

závory – závorky

.....
.....

18) Od podstatných jmen nebo sloves odvoďte přídavná jména a doplňte do spojení:

např.: natřít plot **natřený** plot

louka květina zamyslet se pohled

peníze podpora zdít budova

přítel rozhovor řeka proud

19) Ve větě vyhledejte slova cizího původu (slova přejatá) a napište jejich český ekvivalent:

Neumím dobře deklinaci substantiv a adjektiv, ale perfektně ovládám konjugaci verb.

.....
Líbí se mi perfektní kvalita jeho kravaty.

.....
Rád hraje volejbal a basketbal, ale nemá rád fotbal.

.....

3. TEST Z ČESKÉHO PRAVOPISU

JMÉNO A PŘÍJMENÍ

STÁT

HODNOCENÍ

1) Doplňte (i – y – í – ý):

S___n p___še z prázdn___n.

M___l___ rod___če, chtěl b___ch Vám v___l___č___t, jak jsme se v___dal___ pod vrchol___ V___sokých Tater.

V___šl___ jsme, v___bavení nepromokav___m___ pláštěnkam___ a spac___m___ p___tl___, brz___ ráno. Nesl___ jsme také nezb___tné zásob___ potrav___n a obvaz___.
Chtěl___ jsme naz___tř___ uv___tat v___cházej___c___ slunce z neobv___klého m___sta.
V___stupoval___ jsme stř___davě m___rn___m___ i strm___m___ tur___st___ckým___ stezkam___.

Fotografoval___ jsme na dvou m___stech v___sokohorské rostl___n___, ale po zv___řatech, na která jsme se tol___k těš___l___, neb___lo ani stop___.
Nev___děl___ jsme kamz___k___, nesl___šel___ jsme sv___ště, nad skalam___ nelétal___ orl___.
Docházel___ jsme skup___nk___ c___z___ch tur___stů. Sl___šel___ jsme mluv___t Polák___ s Francouz___, ale také Ital___ a Španěl___.
Nad Žab___m plesem jsme si odpoč___nul___ pod řetěz___, které v___sel___ ze skál___.
V___šplhal___ jsme po n___ch na cestu k chatě pod R___s___.
Na někter___ch m___stech jsme šl___ mez___sněhov___m___ pol___.

M___sl___m s___, že to b___l dobr___ v___kon, i kd___ž ne př___l___š namáhav___.
L___dé obv___kle v___j___žděj___ v___sutou lanovkou na Lomn___ck___št___t, ale nám

se nel__b__la m__šlenka, že b__chom v__hled na nejv__šš__ vrchol__ Tater z__skal__ jen zaplacen__m__ peněz__, n__kol__ vlastn__m__ s__lam__.

Vedouc__ v__prav__ nás pochvál__l a sl__b__l, že nám ještě prom__tne krátké f__lm__, na n__chž jsou zach__cen__ ohrožené a m__zej__c__ krás__ hor.

2) Doplňte (u – ú – ů):

V parku v Pr__honicích rostou i nádherné t__je. Babička chodí na pedik__ru, ale manik__ru si dělá sama. V __terý jsme podnikli horskou t__ru a přinesli jsme kytici oc__n__. Odtučňovací k__ra byla ne__spěšná, pacient zhubl jen o několik kilogram__.

Pr__měrná rychlost, které dosáhl Robert__v sk__tr, byla dosti vysoká. Pokusy o z__rodnění p__dy v podh__ří byly většinou ne__spěšné. Soudní __ředník musí být ne__platný. Krotitel Berousek předváděl s __spěchem drez__ru skupiny tygr__. Máš hezkou bl__zu.

3) Doplňte předpony (s-/se-, z-/ze-, vz-/vze-):

__padlé __vadlé listí bylo __červenalé a __žloutlé. Posádka __troskotané lodi se __tratila. Obilí se musí __klidit včas, nic nesmí __hnít. Rodiče se __hromáždili na __chůzi __družení rodičů a přátel školy. Vichřice __působila mnoho škod: __rážela větve a vyvrátila __puchřelé stromy. __travu sportovců je třeba lépe __organizovat. Nesmíme __krývat chyby, pouze z ne__kresleného stavu věcí se poučíme. Letadlo __létlo.

4) Doplňte diakritická znaménka:

Co ovlivňuje pamet?

Japonsti vedci po dlouhodobem pruzkumu zjistili, ze lide myslí presneji a lepe ve dnech, kdy je vysoký atmosferický tlak. Když tlak klesá, myšlení je pomalejší a pamet poněkud ochabuje.

V tech dnech take dochazi k vetsimu poctu dopravnich nehod.

Nestaci nekourit, i pobyt v zakourenem prostredi je velmi skodlivy. Londynsti lekari sledovali zdravotni stav dvanacti nekuraku, kteri pobyvali v „normalnim“ kancelarskem prostredi prislusne zakourenem pouze 78 minut.

U vsech byly zjisteny v krvi skodlive latky pochazejici ze spalin cigaret, doutniku a dymek.